

Szczecin, dnia 22 listopada 2012

(miejsowość, data)

Stowarzyszenie Polskie Forum

Transportu

(Nazwa firmy)

ul. Leona Heyki 2

(siedziba – adres)

Jak wyżej

(adres do korespondencji)

NIP: 955-233-91-32

REGON: 321267192

Nr KRS lub EDG: 0000430437

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

80-748 Gdańsk,

ul. Chmielna 27/33

WNIOSEK O WYDANIE PISEMNEJ INTERPRETACJI W TRYBIE ART. 10 USTAWY O SWOBODZIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Stan faktyczny:

Stowarzyszenie Polskie Forum Transportu jako podmiot działający na arenie transportu międzynarodowego otrzymało prośbę od przedsiębiorstwa transportowego mającego siedzibę w Szwecji, korzystającego z kierowców prowadzących działalność gospodarczą na zasadzie samozatrudnienia w Polsce, o złożenie zapytania do ZUS odnośnie zasad otrzymywania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą druku A1, potwierdzającego podleganie pod polskie ustawodawstwo dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego. Kierowcy prowadzący samodzielną działalność gospodarczą (samozatrudnienie) realizując przewozy drogowe na terenie całej Europy dla zagranicznych podmiotów transportowych, mając nadal swoją główną siedzibę w Polsce (najczęściej tą siedzibą jest miejsce zamieszkania). Cechą charakterystyczną tych usług świadczonych przez kierowców zawodowych jest ciągła zmienność kraju, w którym siedzibę ma Zleceniodawca oraz w którym świadczone są usługi głównie „kierowania pojazdu ciężarowego”. Przykładowo istnieje hipotetyczna możliwość, iż w jednym półroczu roku kalendarzowego kierowca świadczy usługi dla przedsiębiorstwa ze Szwecji, zaś w następnym półroczu dla przedsiębiorstwa z Norwegii. Taki stan faktyczny może trwać nawet kilka kolejnych lat, jednak z zastrzeżeniem, że czas trwania Umowy na terenie żadnego z krajów UE oraz z żadnym z przedsiębiorstw transportowych nie przekracza kolejnych 24 miesięcy (2 lat). W celu podpisania Umowy współpracy z kierowcą prowadzącym działalność gospodarczą na terenie Polski przedsiębiorca zagraniczny, w celu uniknięcia kłopotów prawnych z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych działającym na terenie danego kraju, żąda okazania przez przedsiębiorcę – kierowcę polskiego ważnego zaświadczenia / potwierdzenia na formularzu A1. Kierowcy współpracujący z

Stowarzyszenie Polskie Forum Transportu

ul. Leona Heyki 2 70-631 Szczecin tel: +48 91 8137136

E-mail: biuro@polskieforumtransportu.org Strona internetowa: www.spft.pl www.polskieforumtransportu.org

Rachunek bankowy: ING 55 1050 1559 1000 0090 9775 9824

KRS:0000430437 NIP: 955-233-91-32

reprezentowanym przez Stowarzyszenie PFT przedsiębiorstwem mają miejsce zamieszkania w różnych częściach Polski. Poszczególne oddziały ZUS mają niejednorodną interpretację zasad wydawania tych zaświadczeń co powoduje sytuację, że w części regionalnych ZUS'ów zaświadczenia te wydawane są bez problemów, zaś w innych oddziałach kierowcy – przedsiębiorcy spotykają się z odmową, jednak bez przedstawienia przez urzędnika ZUS pisemnych podstaw takiej odmowy. Niejednorodna interpretacja przepisów rozporządzenia 987/2009 powoduje nierówne traktowanie polskich przedsiębiorców w aspekcie możliwości podjęcia przez nich współpracy z podmiotami zagranicznymi, ponieważ interpretacja przepisów i możliwości świadczenia usług kierowcy – przedsiębiorcy uzależnione są wyłącznie od przynależności okręgowej ZUSu, a nie jednolitej interpretacji przepisów wspólnotowych. Złożenie wniosku o interpretację jest zatem zasadne w celu umożliwienia kierowcom współpracującym z zagraniczną firmą transportową równych praw w zakresie współpracy i ubezpieczenia społecznego.

Interpretacja przepisów:

Na podstawie art. 19 ust. 2 rozporządzenia 987/2009 na wniosek zainteresowanego właściwa instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, poświadczą, że to ustawodawstwo ma zastosowanie, oraz w stosownych przypadkach wykazuje, jak długo i na jakich warunkach ma ono zastosowanie. Zgodnie z art. 12 ust. 2 rozporządzenia 883/2004 osoba, która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek w Państwie Członkowskim nadal podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem, że czas przewidywany takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy. Zgodnie z art. 14 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego 987/2009 określenie „osoba która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek” odnosi się do osoby, która zwykle prowadzi znaczną część działalności na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę (w tym przypadku Polska). W szczególności osoba taka musi już prowadzić działalność od pewnego czasu przed dniem, od którego zamierza skorzystać z tego artykułu, oraz, w okresie prowadzenia tymczasowej działalności w innym Państwie Członkowskim, w którym ma siedzibę, wymogi konieczne do prowadzenia działalności pozwalające na ponowne jej podjęcie po powrocie. Powyższe przepisy dopuszczają więc, że przedsiębiorca który ma zarejestrowaną działalność w Polsce może wykonywać tę działalność w innym Państwie UE i przez okres 24 miesięcy może podlegać ubezpieczeniom w Polsce. Musi jednak spełnić dwa warunki podstawowe:

- ❑ Przedsiębiorca musi prowadzić znaczną część swojej działalności w Polsce – w szczególności musi tę działalność prowadzić już od jakiegoś czasu, oraz w każdym okresie prowadzenia działalności na terenie innego Państwa Członkowskiego musi nadal spełniać warunki do podjęcia działalności w Polsce pom powrocie z innego państwa,
- ❑ Przedsiębiorca w drugim państwie wykonuje działalność podobną do działalności w Polsce.

Z uwagi na nieprecyzyjność powyższych zapisów niezbędne jest ich doprecyzowanie przez ZUS. Ponadto szczegółowa interpretacja postanowień rozporządzeń 883/2004 oraz 987/2009 zawarta została w nowych decyzjach i zaleceniach Komisji Administracji ds. Koordynacji Systemów

Zabezpieczenia Społecznego. Wykładnia art. 12 rozporządzenia podstawowego zawarta w decyzji A2 z dnia 12 czerwca 2009 roku stanowi, iż spełnienie wymogów w Państwie Członkowskim w którym dana osoba ma siedzibę w zakresie prowadzenia znacznej części działalności ocenia się na podstawie następujących kryteriów:

- (a) Korzystania z powierzchni biurowej,
- (b) Płacenia podatków,
- (c) Posiadania legitymacji zawodowej,
- (d) Posiadanie numeru identyfikacyjnego VAT
- (e) Przynależność do izb handlowych lub organizacji zawodowych.

Ponadto wymóg do którego odnoszą się słowa „*od pewnego czasu przed dniem, od którego zamierza skorzystać z przepisów tego artykułu*” można uważać za spełniony, jeśli dana osoba prowadzi swą działalność przez co najmniej dwa miesiące. Krótsze okresy mogą wymagać indywidualnej oceny w konkretnych przypadkach, z uwzględnieniem wszelkich innych występujących czynników.

Zatem na podstawie powyższych przepisów wnioskodawca stoi na stanowisku, że żaden oddział ZUS nie ma prawa odmowy poświadczenia / zaświadczenia na podstawie druku A1, potwierdzającego że kierowca – przedsiębiorca podlega polskiemu ustawodawstwu odnośnie ubezpieczenia społecznego, jeżeli osoba ta przedstawi co najmniej następujące dokumenty:

- (a) Faktu rozliczania podatków z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Polski za co najmniej 2 miesiące do tyłu przed złożeniem wniosku, i to niezależnie od formy opodatkowania,
- (b) Posiadania polskiego świadectwa kwalifikacji zawodowej, wydanego na podstawie przepisów art. 39 a ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy oraz art. 39d ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (Dz.U. 1265 z 2012 roku),
- (c) Faktu zawarcia umowy o prowadzenie dokumentacji księgowej z kancelarią podatkową mającą siedzibę na terenie Polski,
- (d) Faktu zawarcia umowy o prowadzenie dokumentacji kadrowej (związanej z rozliczaniem czasu pracy) z kancelarią podatkową lub inną kancelarią kadrowo – gospodarczą mającą siedzibę na terenie Polski,
- (e) Potwierdzające nadanie numeru NIP i REGON,
- (f) Kopii kontraktu na świadczenie usług dla przedsiębiorstwa zagranicznego na okres nie dłuższy niż 2 lata.

Zakres powyższych dokumentów nie stanowi katalogu zamkniętego, oraz stanowi możliwość ich alternatywnego, a nie koniunkcyjnego wyboru. Ponadto w ocenie wnioskodawcy, po upływie 24 miesięcy świadczenia usług poza granicami Polski przesłanką do otrzymania kolejnego potwierdzenia zaświadczenia A1 jest udowodnienie, iż kierowca – przedsiębiorca wrócił do Polski na co najmniej 2 miesiące i wykonywał swoje usługi na terenie kraju, w którym prowadzi działalność gospodarczą. Potwierdzeniem tego faktu mogą być przykładowo faktury przychodowe oraz kosztowe, odpowiednio otrzymane i wydane dla i od przedsiębiorców na terenie Polski.

Po spełnieniu wyżej określonych przesłanek żaden oddział ZUS nie ma podstaw merytorycznych czy prawnych odmowy wydania dokumentu A1 na każde żądanie kierowcy – przedsiębiorcy, zamierzającego realizować samodzielne usługi prowadzenia pojazdów ciężarowych dla przedsiębiorstw transportowych mających siedzibę w innym Państwie Członkowskim.

Informacja o wniesieniu opłaty za wydanie interpretacji

W załączeniu potwierdzenie przelewu bankowego na właściwy rachunek ZUS.

.....
Prezes Zarządu SPFT
Mgr inż. Sebastian Paluch

(podpis płatnika składek lub osoby upoważnionej)